

TIIMITYÖSKENTELEN KARTTA

MISTÄ AINAKIN PIDÄMME KIINNI, KUN TOIMIMME YHDESSÄ?

Lapsen etu,
oikeudet ja
osallisuus

Luottamus ja
kunnioittava
vuorovaikutus

Yhteistyö ja
yhteinen vastuu

Osaamisen,
reflektio ja
työhyvinvointi

Eettisyys,
ammatillisuus ja
tietoon perustuva
työskentely

Suhdeperustainen
ja systeminen
työote

Yhtenäiset ja
läpinäkyvät
toimintakäytännöt

Euroopan unionin
osarahoittama

MONIALAINEN OSAAMISKESKUS
LASTENSUOJELUN SOSIAALISUUS

Kuva: Canva

1. Lapsen etu, oikeudet ja osallisuus

❑ Toimimme niin, että lapsen etu, oikeudet, kokemus ja näkökulma ohjaavat kaikkea työskentelyä.

- ✓ Kunnioitamme lapsen oikeuksia, ihmisarvoa ja yhdenvertaisuutta työn perustana.
- ✓ Huolehdimme siitä, että lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi ja että hänen kokemuksensa sekä yksilölliset tarpeensa otetaan työskentelyn lähtökohdaksi.
- ✓ Teemme päätöksiä ja käymme keskusteluja niin, että lapsen turvallisuus, hyvinvointi ja kehitys toteutuvat.
- ✓ Vahvistamme lapsen ja perheen osallisuutta systemaattisesti esimerkiksi palautetietoisien työotteiden avulla.

Pohdittavaksi tiimille:

- Milloin olemme viimeksi yhdessä pysähtyneet pohtimaan, ohjaako lapsen etuun perustuva yhteinen tavoite työtämme?
- Mitä teemme, jos näkemykset lapsen edusta eroavat?
- Kirjatkaa 3–5 konkreettista toimintatapaa, joilla varmistamme, että lapsen etu pysyy työskentelyn ja keskustelun keskiössä.
- Millä tavoin lapsen ääni, kokemus ja näkökulma näkyvät konkreettisesti nykyisessä työssämme ja arjessamme?
- Mistä tunnistamme tilanteet, joissa lapsen näkökulma jää liian vähälle huomiolle?

Tehtävä tiimille:

- Valitkaa yksi ajankohtainen asiakastilanne ja tehkää nopea ”lapsen näkökulma” -kartta: mitä lapsi sanoisi, jos hän olisi tänään mukana kokouksessamme?
- Valitkaa yksi uusi tapa vahvistaa lapsen osallisuutta ja sopikaa, miten sen toteutumista seurataan.

2. Luottamus ja kunnioittava vuorovaikutus

❑ Rakennamme luottamusta avoimella, rehellisellä ja kunnioittavalla vuorovaikutuksella.

- ✓ Vaalimme psykologista turvallisuutta ja tiedostamme sen merkityksen avoimelle keskustelulle, oppimiselle ja yhteistyölle.
- ✓ Kunnioitamme erilaisia näkemyksiä ja mahdollistamme rakentavan keskustelun myös eriävissä mielipiteissä.

Pohdittavaksi tiimille:

- Millaisissa tilanteissa luottamus tiimissämme vahvistuu? Milloin se voi heikentyä?
- Miten psykologinen turvallisuus näkyy tiimimme arjessa tällä hetkellä?
- Millä tavoin varmistamme, että eriävät mielipiteet voidaan tuoda esiin rakentavasti?
- Miten huolehdimme siitä, että keskusteluissamme on tilaa kaikille, myös hiljaisemmille osallistujille?
- Mitä konkreettisia toimintatapoja voimme sopia avoimen, kunnioittavan ja turvallisen vuorovaikutuksen vahvistamiseksi?
- Onko tiimissämme lupa sanoa ”en tiedä”, ”olen epävarma” tai ”tarvitsen apua”?
- Miten annamme palautetta rakentavasti?
- Miten nostamme asian esille, kun jokin mietityttää?

Tehtävä tiimille:

- Jokainen kirjoittaa lapulle yhden asian, joka lisää turvallista ilmapiiriä, ja yhden asian, joka sitä heikentää. Keskustelkaa vastauksista yhdessä ja sopikaa niiden pohjalta yhteiset pelisäännöt.
- Kirjatkaa yhdessä kunnioittavan vuorovaikutuksen periaatteet. Sopikaa esimerkiksi, että emme puhu päälle, emme oletta ja kysymme ennen kuin tulkitsemme.

3. Yhteistyö ja yhteinen vastuu

- ❑ Tuemme toisiamme arjen työssä, jaamme osaamista ja huolehdimme siitä, ettei kukaan jää yksin kuormittavissa tilanteissa.
 - ✓ Huolehdimme ajankäytön reiluudesta tiimeissä ja mahdollistamme kaikkien osallistumisen yhteiseen keskusteluun.
 - ✓ Annamme tilaa myös hiljaisemmille osallistujille ja vahvistamme yhteisöllistä, toisia tukevaa toimintakulttuuria.

Pohdittavaksi tiimille:

- Missä tilanteissa yhteinen vastuu toteutuu tiimissämme hyvin? Missä se kaipaa vahvistamista?
- Miten tuemme toisiamme silloin, kun työ kuormittaa tai tilanteet ovat vaativia?
- Millä tavoin osaamisen jakaminen toteutuu tällä hetkellä tiimissämme?
- Miten huolehdimme ajankäytön reiluudesta ja siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua?
- Mitä voisimme tehdä, jotta yhteisöllisyys ja toisia tukeva toimintakulttuuri vahvistuisivat arjessamme?
- Mistä huomaamme, että joku tiimissä tarvitsee tukea?
- Miten pyydämme apua toisiltamme?
- Toteutuuko vastuun jakaminen tiimissämme tasaisesti?

Tehtävä tiimille:

- Piirtäkää yhdessä tukikartta: kehen voi olla yhteydessä eri tilanteissa, kuten kriiseissä, juridisissa kysymyksissä, jaksamisen haasteissa tai palveluihin liittyvissä kysymyksissä.
- Valitkaa yksi arjen haastava tilanne ja sopikaa yhdessä, miten tiimi toimii siinä käytännössä: kuka ottaa asian puheeksi, miten tukea tarjotaan ja miten varmistetaan, ettei vastuu jää yhden ihmisen varaan.

4. Suhdeperustainen ja systeeminen työote

- Perustamme työskentelyn luottamuksellisiin suhteisiin, dialogiin ja yhteiseen tutkimiseen.
 - ✓ Tarkastelemme tilanteita eri näkökulmista ennen ratkaisuja ja pohdimme myös vaihtoehtoisia toimintatapoja.
 - ✓ Pidämme sosiaalityön ytimessä suhteen rakentamisen lapseen ja perheeseen sekä muutostyöskentelyn suhteissa.
 - ✓ Vahvistamme voimavarakeskeistä työtettä, etsimme hyvää ja ylläpidämme toivoa myös haastavissa tilanteissa.

Pohdittavaksi tiimille:

- Miten suhde lapseen ja perheeseen näkyy tällä hetkellä työskentelymme ytimessä?
- Millä tavoin pysähdymme tarkastelemaan tilanteita useista näkökulmista ennen ratkaisujen tekemistä?
- Miten varmistamme, ettemme lukitse työskentelyä liian nopeasti yhteen tulkintaan tai ratkaisuun?
- Millä tavoin voimavarakeskeinen työote, hyvän näkeminen ja toivon ylläpitäminen näkyvät työssämme?
- Mitä konkreettisia keinoja voimme käyttää suhdeperustaisen ja systeemisen työotteen vahvistamiseksi tiimissämme?
- Jäämmekö joskus liikaa ongelman äärelle?
- Miten hyödynnämme eri ammattien osaamista nykyistä paremmin?
- Missä tilanteissa meille on helppoa pysähtyä yhteiseen tutkimiseen?
- Missä tilanteissa kiire tai paine kaventaa näkökulmiamme?

Tehtävä tiimille:

- Valitkaa yksi ajankohtainen asiakastilanne ja pysähtykää yhdessä tutkimaan sitä vähintään kolmesta eri näkökulmasta ennen ratkaisujen tekemistä. Kirjatkaa, mitä uusia havaintoja tai vaihtoehtoja tästä syntyy.
- Sopikaa yhdessä 2–3 konkreettista toimintatapaa, joilla vahvistatte suhdeperustaista ja systeemistä työtettä arjessa. Valitkaa erityisesti keinoja tilanteisiin, joissa kiire, paine tai vahvat ennakkotulkinnat uhkaavat kaventaa näkökulmaa.

5. Yhtenäiset ja läpinäkyvät toimintakäytännöt

- Toimimme yhteisesti sovittujen toimintaperiaatteiden, rakenteiden ja käytäntöjen mukaisesti.
 - ✓ Varmistamme, että yhtenäiset käytännöt tukevat asiakasasioiden käsittelyn laatua, oikea-aikaisuutta, tavoitteellisuutta ja läpinäkyvyyttä.
 - ✓ Pidämme kiinni yhteisistä suunnitelmista, sovituista ajoista ja vastuista.
 - ✓ Hyödynnämme reflektiivisiä kokousrakenteita ja vahvistamme yhteistä ymmärrystä perustehtävästä. Esihenkilötyö tukee toiminnan suuntaa ja jatkuvaa arviointia.

Pohdittavaksi tiimille:

- Ovatko yhteiset toimintaperiaatteet, pelisäännöt ja vastuut kaikille aidosti selkeitä ja jaettuja?
- Miten varmistamme, että sovituista käytännöistä, ajoista ja vastuista pidetään kiinni?
- Missä kohdin toimintakäytännöissämme on tällä hetkellä epäselvyyttä tai vaihtelua?
- Miten reflektiiviset rakenteet tukevat perustehtäväämme ja työn laatua?
- Mitä meidän tulisi täsmentää tai sopia yhdessä, jotta työskentely olisi nykyistä yhdenmukaisempaa ja läpinäkyvämpää?
- Mitä tietoa meidän on tärkeä jakaa systemaattisesti?
- Missä tilanteissa tiedonkulku ei toimi riittävän hyvin?

Tehtävä tiimille:

- Listatkaa yhdessä 3–5 tietoa tai käytäntöä, joiden tulee kulkea systemaattisesti kaikille tiimin jäsenille.
- Pohtikaa, missä tilanteissa yhteiset käytännöt tai tiedonkulku katkeavat helpoimmin, ja sopikaa yhdessä konkreettisista keinoista, joilla toimintaa yhdenmukaistetaan.

6. Eettisyys, ammatillisuus ja tietoon perustuva työskentely

□ Kunnioitamme ihmisarvoa, toimimme vastuullisesti ja varmistamme turvallisen kohtaamisen kaikessa työskentelyssä.

- ✓ Perustamme työmme sosiaalialan eettisiin periaatteisiin, lainsäädäntöön ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.
- ✓ Vaalimme kohtaamisissa luottamuksellista ja turvallista ilmapiiriä sekä vahvistamme vastuullisuutta ja ammatillisuutta.
- ✓ Tunnistamme riskejä, teemme päätöksenteosta läpinäkyvää ja perustamme arvioinnin monipuoliseen tietoon.
- ✓ Hyödynnämme tiedolla johtamista, yhteistä analyysiä ja systemaattista vaikuttavuuden seurantaa osana tiimien toimintaa.

Pohdittavaksi tiimille:

- Miten eettiset periaatteet näkyvät konkreettisesti arjen työskentelyssä ja päätöksenteossa?
- Millä tavoin huolehdimme siitä, että kohtaamiset ovat turvallisia, kunnioittavia ja ammatillisia?
- Miten toimimme tilanteissa, joissa työn eettiset kysymykset tai vastuut herättävät epävarmuutta?
- Millä tavoin vahvistamme vastuullisuutta sekä asiakkaiden että toistemme suuntaan?
- Mitä meidän olisi hyvä pysähtyä yhdessä pohtimaan eettisyyden, turvallisuuden tai ammatillisuuden näkökulmasta?
- Millaiseen tietoon, havaintoihin ja arviointiin päätöksemme tällä hetkellä perustuvat?
- Miten varmistamme, että päätöksenteko on läpinäkyvää ja perusteltua?
- Millä tavoin yhteinen analyysi toteutuu tiimissämme?
- Miten tunnistamme riskejä ja huomioimme niitä osana arviointia ja päätöksentekoa?
- Miten seuraamme työn vaikutuksia ja hyödynnämme tätä tietoa toiminnan kehittämisessä?

Tehtävä tiimille:

- Kirjatkaa yhdessä 3–5 eettisen ja ammatillisen toiminnan periaatetta, joihin panostatte lähitulevaisuudessa arjen työssä.
- Valitkaa yksi ajankohtainen päätös tai asiakastilanne ja kirjatkaa, mihin tietoon, havaintoihin ja arviointiin ratkaisu perustuu.

7. Osaamisen, reflektio ja työhyvinvointi

- Vahvistamme osaamista suunnitelmallisesti koulutuksen, perehdytyksen, mentoroinnin, konsultaation ja reflektiivisten rakenteiden avulla.
 - ✓ Tunnistamme osaamisen vahvistamisen tarpeita ja tuemme suhdeperustaisen työotteen sekä monialaisen yhteistyön kehittymistä pitkäjänteisesti.
 - ✓ Hyödynnämme työnohjausta, reflektiota ja yhteisiä oppimisen rakenteita työhyvinvoinnin, ammatillisuuden ja jaksamisen tukena.

Pohdittavaksi tiimille:

- Millaista osaamista tiimissämme tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa?
- Miten tunnistamme yhdessä osaamisen vahvistamisen tarpeita?
- Saammeko riittävästi tukea reflektioon, työnohjaukseen, konsultaatioon ja oppimiseen?
- Millä tavoin työhyvinvointi ja jaksaminen näkyvät yhteisenä vastuuna tiimissämme?
- Mitä konkreettisia rakenteita tai toimintatapoja voisimme vahvistaa, jotta osaaminen, ammatillisuus ja hyvinvointi tukisivat toisiaan paremmin?
- Mistä huomaamme, että tiimi on kuormittunut?
- Miten pidämme huolta toisistamme kiireessä?
- Mikä auttaa palautumaan työpäivän aikana?
- Miten luomme pysähtymisen ja ajattelun paikkoja?

Tehtävä tiimille:

- Jokainen nimeää yhden asian, joka lisää omaa jaksamista työssä. Miten tätä voidaan vahvistaa?
- Sopikaa yksi yhteinen hyvinvointikäytäntö, esimerkiksi lyhyt kuormituskierrös palaverin alussa, joka ei vie koko kokousta mutta tekee kuormitusta näkyväksi.

Lastensuojelun sosiaalityön tiimin periaatteet –Yhteisen keskustelun tueksi

1) Virittäytyminen (5 min)

Kysymys kierroksena: “Mikä periaatteista puhuttelee minua juuri nyt eniten – ja miksi?”

Tavoite: saada koko tiimi läsnä ja kiinni teemaan.

2) Pienryhmä- tai pareittain työskentely (20–25 min)

Valitse tiimille 2–3 periaatetta, joiden äärelle pysähdytte. Voitte hyödyntää dialla olevia kysymyksiä ja tehtäviä.

3) Yhteinen suunta: Koonti ja seuraava askel (10–15 min)

Ohjaa keskustelua kysymyksillä:

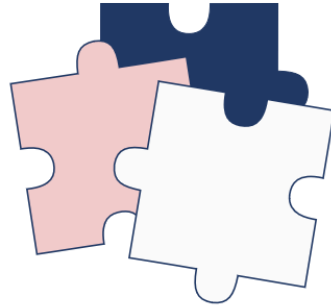
1. Mikä nousi tärkeimmäksi oivallukseksi?
2. Mikä olisi tiimillemme yksi konkreettinen muutos / kokeilu seuraavalle 4 viikolle?
3. Kuka vie asiaa eteenpäin ja miten seuraamme sitä?

Kirjatkaa päätökset näkyviin.

4. Lopetus (2 min)

Lyhyt kierros: “Mikä jäi mieleen – miltä tiimin yhteinen suunta tuntuu juuri nyt?”

Monialainen osaamisentuki lastensuojelun sosiaalityössä -hanke

Anu Niemi-Weckström, projektipäällikkö

Katri Turunen, kehittäjäsosiaalityöntekijä

Kaisa Laiti, psykiatrinen sairaanhoitaja

Johanna Mäki, perheterapeutti

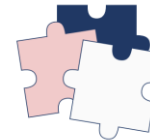

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

**MONIALAINEN OSAAMISENTUKI
LASTENSUOJELUN SOSIAALITYÖSSÄ**